

Handläggare
Kommunstyrelseförvaltningen
Hampus Sjöberg
VA ingenjör
Tfn: 08 578 27068
hampus.sjoberg@tyreso.se

Handlingstyp
Tjänsteskrivelse
Datum
2022-03-23

Sida
1 (3)
Diarienummer
KSM-2021-1023.340

Fredrik Bäck
Enhetschef
Tfn: 08 578 28227
fredrik.back@tyreso.se

Mottagare
Hållbarhetsutskottet

Information om framtagande och prioriteringar för kommunens VA-plan

- Informationen noteras.

Kommunstyrelseförvaltningen

Elin Waltersson
Tf. kommundirektör

Charlotta Klinth
Tf. chef samhällsbyggnadskontoret

Sammanfattning

Det inledande arbetet med Tyresö kommuns kommande VA-plan har påbörjats. Arbetet är omfattande och kräver resurser från flera delar av förvaltningen, till exempel plan-, exploatering-, projekt-, bygglov-, VAVA, samt VA-drift. Därutöver behöver Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund (SMOHF) involveras i arbetet.

Framtagandet av en väl genomarbetad VA-plan tar minst 18 månader. En VA-plan innehåller flertalet underdokument som är av större betydelse som underlag för beslut på kort sikt. Kommunstyrelseförvaltningen har valt att fokusera på framtagandet av framförallt tre av dessa underdokument som bedöms vara av särskild vikt för att underlätta arbetet med att prognosticera framtida taxenivåer. Det bör dock förtydligas att en VA-plan inte ger alla svar på vad som kan komma att styra en taxehöjning ett givet år.

Beskrivning av ärendet

Vad är en VA-plan?

En VA-plan ger stöd för det samlade strategiska VA-arbetet och kan vara ett av flera underlag för att på ett enklare sätt revidera VA-taxa men en VA-plan styr inte taxehöjningar.

En VA-plan kan vara utformad på lite olika sätt och det finns ett par vägledningar på området som ger en viss ledning. I normalfallet är en VA-plan uppbyggd på liknande sätt som en översiktsplan (ÖP) och ger en vision av hur en kommun ser och vill hantera VA-försörjningen på sikt, ofta med en tidshorisont på ca 10-20 år. VA-planen brukar ofta ge hänvisningar till andra dokument som bedöms vara av större betydelse för att fatta avvägda beslut på kort sikt men som inte behöver vara en del av VA-planen.

VA-planen ska täcka många områden. För att nämna några områden så ska en VA-plan eller tillhörande underdokument beskriva hur kommunens VA-nät kan komma utvecklas och förnyas och på vilket sätt det ska ske sett till principer för val av tekniska lösningar, möjlig utveckling inom geografiska områden, beroenden till andra kommunala planunderlag och styrdokument med mera.

Enligt Havs- och vattenmyndighetens rapport 2014:1 bedöms framtagandet av en VA-plan ta minst 18 månader efter det att förberedelser och resurser finns tillgängliga.

Prioriteringar i Tyresö kommun

Uppdraget med att ta fram Tyresös VA-plan har inletts med att workshops har hållits för närmast berörda verksamheter där bl a frågor om innehåll och prioriteringsordning har diskuterats. Dessa synpunkter har varit en bra grund för i vilken ordning och omfattning arbetet ska utföras.

Kommunstyrelseförvaltningen har gjort bedömningen att Tyresö kommuns VA-plan i förlängningen bör innehålla principer, avvägningar och instruktioner inom ett antal områden.

Av de i detta tidiga skede identifierade områdena har Kommunstyrelseförvaltningen identifierat ett antal dokument som bör prioriteras i den ordning samtliga i VA-planen ingående underlag ska tas fram, då dessa bör ge bra stöd för beslut på kort sikt (1-5år) samt för att identifiera principer för VA-verksamheten som kan bidra till enklare framtagande av beslutsunderlag till stöd för exempelvis justering av VA-taxa.

I texten nedan anges några av dessa dokument¹.

Förnyelseplan för VA-ledningsnät

Denna plan syftar till att sammanställa behovet av förnyelse- och underhållsåtgärder på VA-nätet för de närmaste åren samt hur det ser ut på längre sikt. Med en underhållsplan kan behovet av dyra och akuta åtgärder på ledningsnätet minska och det ges möjlighet att bättre planera finansieringen av åtgärderna.

Dagvattenstrategi

Dagvattenstrategi visar kommunens vision för dagvattenhantering samt skapar förutsättningar för en hållbar dagvattenhantering. Under arbetet med framtagandet av en dagvattenstrategi skapas en för kommunen gemensam samsyn kring dagvattenhantering inom Tyresö kommun. I strategin regleras hur dagvatten ska hanteras med hänsyn till befintlig bebyggelse, flöden, föroreningar, recipientförhållanden, topografi, geohydrologi, klimatförändringar, extrema väderhändelser med mera. Hänsyn ska tas till gällande lagstiftning.

VA-översikt

Utöver dessa två av förvaltningen föreslagna dokument bör kommunen påbörja arbetet med att ta fram en VA-översikt som beskriver omvärldsfaktorer, nuläge, förutsättningar och framtida behov inom och utanför det nuvarande verksamhetsområdet. VA-översikten omfattar alla delar som ska ingå i VA-planen, det vill säga hela kommunens VA-försörjning. Den bör vara kortfattad men ändå så heltäckande som möjligt. En bärande idé med VA-översikten är att på förhållandevis kort tid få en sammanställning av den kunskap som redan finns i kommunen och att inte lägga tid på att utreda sådant som inte är färdigställt.

¹ Dokumentlistan är inte uttömlig utan tjänar till att beskriva vad förvaltningen idag ser att den kommer att behöva prioritera i närtid och kan omprövas om det under arbetets gång visar sig att framtagandet av andra dokument bör ges företräde.